

Âdeti Bitmeden Mekke'den Ayrılmak Zorunda Kalan Kadın, Bu Hâliyle Ziyaret veya Umre Tavafını Yapabilir Mi?

22 Nisan 2025

Âdetliyi ihrama giren veya ihrama girdikten sonra âdet görmeye başlayan kadınlar, tavaf dışında haccın bütün vazifelerini yerine getirebilirler. Ancak tavaf edemezler. Çünkü Resûlullah (s.a.s.), Hz. Âişe (r.anhâ), "Bu, Allah T eâlâ'nın, Hz. Âdem'in kızları üzerine yazdığı bir şeydir (senin elinde olan bir şey değildir). Hacıların, hacla ilgili yaptıklarını sen de yap. Ancak (âdet gördüğün sürece) Kâbe'yi tavaf etme." (Buhârî, Hayız, 1, 7 [294, 305]; Müslim, Hac, 119-120 [1211]) buyurmuştur. Henüz ziyaret veya umre tavafını yapmadan âdet gören bir kadının öncelikle yapması gereken, temizleninceye kadar Mekke'de kalıp temizlendikten sonra tavafını yapmasıdır.

Bu durumda ziyaret tavafını bayram günlerinden sonraya tehir etmesi bir ceza gerektirmez. Âdeti bitene kadar Mekke'de kalma imkânı olmayan kadınlar ise Hanefî mezhebine göre tavafta tahâret farz olmayıp vacip olduğu için âdetli olarak ziyaret veya umre tavafını yapar, ancak ceza olarak ziyaret tavafı için bir büyükbaş hayvan (bedene); umre tavafı için bir küçükbaş hayvan (dem) kurban ederler. İmkân bulunca bu tavaf iade edilirse ceza da düşer. (Kâsânî, Bedâ'i, 2/129; İbn Nüceym, el-Bahr, 3/24) Şâfiî mezhebine göre bir kadının âdetli iken yapacağı tavaf hiçbir şekilde geçerli değildir.

Bu durumdaki bir kadının, tavafını temizlendikten sonra yerine getirmesi gerekir. (Nevevî, el-Mecmû', 8/14, 17) Mâlikî ve Hanbelî mezhebine ait bazı kaynaklarda belirtildiğine göre âdetli kadının temizleninceye kadar Mekke'de kalma imkânı yoksa âdet sırasındaki kanamanın kesilip kanın gelmediği temizlik zamanını gözler; bu ara zamanda guslederek tavafını yapar. Bundan dolayı da herhangi bir ceza gerekmez. (Nefrâvî, el-Fevâkihü'd-devânî, 1/119-120; İliş, Minehü'l-celîl, 1/170-171; Desûkî, Hâşiye, 1/170-171; İbn Kudâme, el-Muğnî, 1/226, 257, 260) Ahmed b.

Hanbel'e nispet edilen bir görüşe göre âdet döneminin sonuna kadar Mekke'de kalma imkânı olmayan bir kadının âdetli olarak yaptığı tavaf geçerli olur ve zaruret meydana geldiği için ceza gerekmez. (İbn Teymiyye, el-Fetâva'l-kübrâ, 1/465) İhtiyaca göre bu görüşlerden biri ile amel edilebilir.

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvaları (12. Baskı, 2025), s. 446